

Nota van inspraak

Partiële herziening Overgangsbepaling obstakels langs waterlopen

Waterschap Aa en Maas
d.d. 18 januari 2022
Het dagelijks bestuur mij bekend,
de dijkgraaf,

Nota van inspraak

Herziening algemene regel Overgangsbepaling obstakels langs waterlopen

1 Inleiding

Aanleiding

Op 1 juli 2019 heeft waterschap Aa en Maas het 'proces en uitgangspunten van Wijzer Onderhoud' en de 'Overgangsbepaling obstakels langs waterlopen' heeft vastgesteld.

Waterschap Aa en Maas is het proces Wijzer Onderhoud gestart om het onderhoud meer toekomstbestendig te maken. Hiermee wil het waterschap onder andere een meer gelijkwaardige dienstverlening geven, de kosten voor het onderhoud beheersbaarder maken en het onderhoud veiliger maken. Per onderhoudsvak gaat het waterschap het gesprek aan met aangrenzende eigenaren en maakt daarbij afspraken over onder andere rijrichting, maaiselverwerking en obstakels in de beschermingszone. Einddoel is om de onderhoudssituatie te verbeteren en alle obstakels in overeenstemming te brengen met de regels van de Keur. Deze overgangsbepaling speelt hierin een belangrijke rol.

Gelet op de ervaringen die zijn opgedaan met het proces Wijzer Onderhoud en de Overgangsbepaling obstakels langs waterlopen, worden enkele aanpassingen/verbeteringen doorgevoerd in voornoemde Overgangsbepaling. Deze aanpassingen zorgen onder andere voor een verduidelijking van het onderscheid tussen de categorieën objecten die in de beschermingszone van een a-watergang staan. Daarnaast wordt een betere juridische basis opgenomen waarmee ook voor rechtmatig tot stand gebrachte objecten de tijdelijke vrijstelling op de verbodsbepaling van artikel 3.1 Keur van waterschap Aa en Maas kan worden beëindigd.

Verloop van de inspraak

Het dagelijks bestuur van Waterschap Aa en Maas heeft op 19 oktober 2021 het ontwerpbesluit eerste partiële herziening Algemene regel Overgangsbepaling obstakels langs waterlopen vastgesteld.

Het ontwerpbesluit is op 20 oktober 2021 gepubliceerd en vanaf dat moment konden belanghebbenden tot 1 december 2021 een zienswijze indienen. Er zijn bij het waterschap twee zienswijzen ontvangen. Daarnaast is geconstateerd dat er nog enkele tekstuele/redactionele aanpassingen gedaan moeten worden.

2 Zienswijzen

Zienswijze 1

Indiener: anoniem 1

Datum: 15 november 2021

Zienswijze:

1. De aanpassing van de regeling vormt een aantasting van de eigendomsrechten van belanghebbende. Op zijn perceel bevinden zich enige objecten die mogelijk getroffen worden door de voorgenomen aanpassing. Het gaat om een 30 jaar oude walnotenboom, een schutting, een houthok en een recent gerenoveerde schuur.
2. De voorgenomen aanpassing zou de rechtszekerheid ten aanzien van deze bouwwerken in gevaar kunnen brengen, hetgeen onaanvaardbaar is voor belanghebbende."

Beoordeling:

1. De aanpassing van de regeling ziet met name op een onderscheid maken tussen enerzijds kapitaalintensieve bouwwerken en anderzijds overige obstakels en een duidelijke grondslag creëren voor rechtmatig aangebrachte obstakels. Ten aanzien van kapitaalintensieve bouwwerken c.q. obstakels die zijn aangebracht ná 2010, geldt dat die moeten voldoen aan de regels van de Keur. Dit geldt als dergelijke bouwwerken zijn afgebroken en opnieuw gebouwd (bijvoorbeeld een ingrijpende renovatie van een schuur voor zover die schuur als kapitaalintensief aan te merken was). Dat was al zo bij de huidige Overgangsbepaling. Zie daarvoor artikel 1 lid 3. Daarin wordt niets veranderd in deze partiele herziening.

Het is voor het waterschap op basis van deze zienswijze niet in te schatten of de overige genoemde obstakels (boom, schutting, houthok) rechtmatig of onrechtmatig zijn aangebracht in het verleden. Op dit concrete geval zal dan ook niet worden ingezoomd. In algemene zin kan echter wel worden aangegeven dat het waterschap de Overgangsbepaling obstakels langs waterlopen in het leven heeft geroepen om het onderhoud langs a-waterlopen te optimaliseren. Langs vele van deze waterlopen zijn in het verleden rechtmatig of onrechtmatig objecten aangebracht die het veilig en doelmatig uitvoeren van het onderhoud in de weg staan. Het doelmatig uitvoeren van het onderhoud betekent onder andere dat het onderhoud zo efficiënt mogelijk en tegen de laagst mogelijke kosten uitgevoerd wordt. De veiligheid van de medewerkers van het waterschap, of degenen die worden ingehuurd, is echter ook een belangrijk aandachtspunt. Op dit moment is er langs veel watergangen amper ruimte om met een machine het onderhoud uit te voeren. Er moet op de insteek worden gereden binnen een strook van slechts 1 tot 1,5 meter vanaf de waterloop met speciale smalspoormachines, waardoor er een groot risico wordt gelopen om met de machine in het water te vallen. Daarom moet er ook meer ruimte vrijgemaakt worden, zodat minimaal 1 meter uit de insteek kan worden gereden. Pas dan kan het onderhoud naar het oordeel van het waterschap veilig genoeg en zonder risico uitgevoerd worden. Om dit alles voor elkaar te krijgen binnen het hele beheergebied van het waterschap is het nodig dat bepaalde obstakels verplaatst of verwijderd moeten worden.

2. Indien verwachtingen zijn gewekt door regelgeving, betekent dit niet dat die regelgeving nimmer kan wijzigen of kan worden ingetrokken. Het rechtszekerheidsbeginsel (als beginsel voor behoorlijke regelgeving) is niet zo sterk dat regels nooit meer kunnen veranderen. Indien gewekte verwachtingen wel worden geschaad, dan dient de nieuwe regelgeving o.a. een deugdelijke belangenafweging te bevatten en dient deze voorzienbaar te zijn voor belanghebbenden. In de publicaties van de Algemene regel Overgangsbepaling obstakels langs waterlopen is een afweging opgenomen waarin wordt uitgelegd waarom deze regeling noodzakelijk is. Zie daarvoor met name de toelichting van de ontwerp-versie die recent ter inzage heeft gelegen. Daarin is nadrukkelijk aangegeven dat het waterschap het voor kapitaalintensieve bouwwerken niet redelijk acht om deze te laten verwijderen ten behoeve van het onderhoud aan watergangen, maar dat voor overige (rechtmatige en onrechtmatige) obstakels het waterschap van oordeel is dat die wel verwijderd moeten worden omdat de belangen van het waterschap zwaarder wegen ten aanzien van dat type obstakels. Door de publicatie is deze wijziging tevens voorzienbaar geweest voor belanghebbenden. Zie tevens voor de eerdere publicaties van de Algemene regel Overgangsbepaling obstakels langs waterlopen in het Waterschapsblad d.d. 13 mei 2019, nummer 5385 en de publicatie d.d. 8 juli 2019, nummer 7472.

Conclusie:

De algemene regels niet te wijzigen naar aanleiding van de ingediende zienswijze.

Zienswijze 2

Indiener: anoniem 2

Datum: 1 december 2021

Zienswijze:

1. In het voorstel wordt onvoldoende recht gedaan aan het belang van belanghebbende. Hij gebruikt zijn gronden al circa 45 jaar. Volgens de ontwerp-regeling zouden zijn schuur en schutting slechts in aanmerking komen voor een tijdelijke vrijstelling.
2. De ontwerp-regeling voorziet niet in de duur van een tijdelijke ontheffing. Dit leidt tot rechtsonzekerheid."

Beoordeling:

1. Het waterschap heeft de Overgangsbepaling obstakels langs waterlopen in het leven geroepen om het onderhoud langs a-waterlopen te optimaliseren. Langs vele van deze waterlopen zijn in het verleden rechtmatig of onrechtmatig objecten aangebracht die het veilig en doelmatig uitvoeren van het onderhoud in de weg staan. Het doelmatig uitvoeren van het onderhoud betekent onder andere dat het onderhoud zo efficiënt mogelijk en tegen de laagst mogelijke kosten uitgevoerd wordt. De veiligheid van de medewerkers van het waterschap, of degenen die worden ingehuurd, is echter ook een belangrijk aandachtspunt. Op dit moment is er langs veel watergangen amper ruimte om met een machine het onderhoud uit te voeren. Er moet op de insteek worden gereden binnen een strook van slechts 1 tot 1,5 meter vanaf de waterloop met speciale smalspoormachines, waardoor er een groot risico wordt gelopen om met de machine in het water te vallen. Daarom moet er ook meer ruimte vrijgemaakt worden, zodat minimaal 1 meter uit de insteek kan worden gereden. Pas dan kan het onderhoud naar het oordeel van het waterschap veilig genoeg en zonder risico uitgevoerd worden. Om dit alles voor elkaar te krijgen binnen het hele beheergebied van het waterschap is het nodig dat bepaalde obstakels verplaatst of verwijderd moeten worden. Het waterschap heeft de individuele belangen van de ingelanden afgewogen tegen de (publieke) belangen van het waterschap en daaruit geconcludeerd dat de belangen van het waterschap (vanuit cumulatief oogpunt) prevaleren. Deze belangenafweging is tevens vermeld in de toelichting van de algemene regel.
2. Het waterschap heeft als doel om het onderhoud meer toekomstbestendig te maken. Het waterschap doet dit geleidelijk en in goed overleg met de omgeving. Per onderhoudsvak gaat het waterschap het gesprek aan met aangrenzende eigenaren en maakt daarbij afspraken over onder andere rijrichting en maaiselverwerking. Dit proces noemt het waterschap Wijzer Onderhoud. Dit proces is in 2017 gestart en voor dit proces heeft het waterschap 14 jaar uitgetrokken (zie Waterschapsblad 26 juni 2017, nr. 5712). Tot het moment dat het waterschap het overleg aangaat, hebben niet-kapitaalintensieve obstakels een vrijstelling op de vergunningplicht van artikel 3.1 van de Keur waterschap Aa en Maas. Als na het overleg blijkt dat een dergelijk obstakel verplaatst of verwijderd moet worden, wordt bij maatwerkvoorschrift een termijn bepaald waarna het obstakel zijn vrijstelling verliest en dus verwijderd/verplaatst moet worden.

Conclusie:

De algemene regels niet te wijzigen naar aanleiding van de ingediende zienswijze.

3 Aanpassingen vanwege ambtelijke reacties bij het waterschap

Er is bij waterschap Aa en Maas ambtshalve geconstateerd dat er ten opzichte van de ontwerpversie nog enkele redactionele aanpassingen van ondergeschikte aard moeten worden doorgevoerd. Deze aanpassingen worden hieronder omschreven.

Ambtshalve wijzigingen

Betreft	Reden	Aanpassing
Toevoegen inleiding aan de algemene regel	Voor een betere leesbaarheid en voor het beter kunnen begrijpen van de algemene regel is een leeswijzer toegevoegd. Deze staat opgenomen in de inleiding.	Terechte opmerking. De aanvulling zal worden toegevoegd.
Wijzigen titel artikel 1 'gebouw' naar bouwwerk	Betreft een redactionele aanpassing, zodat de titel aansluit bij de inhoud van het artikel. Per abuis was de titel niet aangepast naar aanleiding van de wijzigingen die hebben plaatsgevonden in artikel 1.	Terechte opmerking. De aanvulling zal worden toegevoegd.
Formulering kapitaalintensief bouwwerk van meervoud naar enkelvoud	In artikel 1 en artikel 2 staat het volgende vermeld: 'in goede staat verkerende, kapitaalintensieve bouwwerken'. Deze formulering wordt naar enkelvoud omgezet, omdat dit beter aansluit bij de bewoordingen van de rest van de regeling en bijbehorende toelichting.	Terechte opmerking. De aanvulling zal worden toegevoegd.